

Obec Svederník

sa nachádza na hranici dvoch kotlín – Žilinskej a Bytčianskej, na úpätí Nízkyh Javorníkov. Prevažne zalesnený chotár je v južnej časti pahorkatina na terasových náplavoch rieky Váh.

Cez obec tečie potok Dlhopolka (v roku 1244 sa spomína ako Svedernický potok). Prvá písomná zmienka o obci je z roku 1321 ako stredoveká osada. Postupne niesla názov ako Zederne, Zedernek, Zvedernik, Swederník, Kis Svedernek, Svedernyk, Zwedernyk, Sevedernik, maď. Szedernye, Svederník. Od roku 1392 bol majetok vo vlastníctve Marka de Zernek, v roku 1439 obec vlastnili Esterháziovci, Podmanický, od roku 1458 to boli zemaniam Svedernický, taktiež obec patrila rodine Súlovských, neskôr zemepánovi Szunyogovi z Budatínskeho panstva.

V obci sa pestoval ľan a z neho vyrobené vychýrene plátno. Povest' hovorí, že aj Jánošík si dal z neho „odmerať“. Miestny chlapi nosili konopné gate. V Hrnčiarskej ulici sa remeselníci zaoberali hrnčiarstvom a modrotlačou. V chotári sa tiež pestovala slnečnica na olej. V obci sa nachádza kaplnka sv. Štefana, ktorá bola postavená v rokoch 1912-1913 a renovovaná bola v roku 2006. V interiéri sa zachovala stropná freska od maliara Škorvánka z Bytče. V miestnej časti Keblov sa nachádza kaplnka z roku 1858. Na začiatku 19. storočia bola v Marčeku postavená zvonica a z roku 1870 sa datuje hrobka zemianskeho rodu Ordódy. Rod Ordódy vlastnil aj blízku kúriu. V časti Zarič bola v roku 1913 postavená kaplnka Božského srdca. V tom istom roku bola postavená aj kaplnka na Valchovej (nárečovo Volchovej), ku ktorej v súčasnosti vedie Krížova cesta. Svedernickou raritou, odhliadnuc od cirkevnej histórie, sú pod brehom i blízko kaplnky sv. Štefana postavené objekty – pivničky, ktoré sú dodnes funkčné (slúžia na uskladnenie zeleniny a ovocia). V blízkosti kaplnky a pivničiek je zrekonštruovaná stará hasičská zbrojnica (striekareň). Na najvyššom kopci v obci, na Sverníckom vrchu bola v roku 2016 sprístupnená rozhľadňa, ktorú vybudoval miestny klub turistov v spolupráci s obcou.

Koncom 18. storočia žil vo Svederníku latinský básnik Adam Vanoch (1776-1849). Na cintoríne vo Svederníku sa zachoval jeho netradičný náhrobný kameň. V strede obce sa nachádza rodný dom maliarov Vincenta (1919-1997) a Ferdinanda (1921-2006) Hložníkocov. Za potokom Dlhopolka dodnes stojí i Botekov mlyn, kde sa narodil kňaz a pápežský prelát Anton Botek (1911-1992). K centrálnej časti obce Svederník v súčasnosti patria aj miestne časti Marček, Zarič a Keblov. Marček sa spomína od roku 1453 a patrila kráľovskému úradníkovi z Bytče Jánovi Markovskému ako Markofalva, čiže Markova dedina, neskôr rodinám Súlovských, Noršických, Ordodyocov. Zarič – Keblov sa spomína od roku 1598, patrila rodine Zaričských, Keblovských a Borčických. Keblov mal najskôr názov Malý Svederník, kým sa tam neusadila poľská rodina Keblovských.. Keblov sa v polovici 19. storočia spojil so Zaričom, ktorý vtedy patrila k Veľkému Svederníku. V minulosti sa obyvatelia obce zaoberali ťažbou a spracovaním dreva, poľnohospodárstvom, pestovaním ovocia a zeleniny, Široko-d'aleko je Svederník známy tradíciou spracovania kapusty v miestnej kapustárni.

Počet obyvateľov: 1652

Rozloha: 1156 ha

Starosta: Mgr. Roman Lisický

Spracoval: Mgr. Milan Mazúr